

Quick Sort

برخی ویژگی‌های Quicksort :

- بدترین حالت زمان اجرای $\Theta(n^2)$
- زمان اجرا (ایدیال) $\Theta(n \lg n)$
- ضرایب ثابت محقق در $\Theta(n \lg n)$ کوچک هستند.
- inplace است.

توصیف الگوریتم Quicksort :

- این مرتب‌سازی بر پایه divide-and-conquer است
- سه گام آن را دارد :

۱. مرتب‌سازی زیرآرایه $A[p..r]$

Divide : تقسیم $A[p..r]$ به دو زیرآرایه $A[p..q-1]$ و $A[q+1..r]$ به گونه‌ای که تمام عناصر زیرآرایه $A[p..q-1]$ از $A[q]$ کوچکتر یا مساوی باشند و تمام عناصر زیرآرایه $A[q+1..r]$ از $A[q]$ بزرگتر یا مساوی باشند.

Conquer : مرتب‌سازی دو زیرآرایه با فراخوانی بازگشتی Quicksort

Combine : کار خاصی نیاز به انجام نیست برابر آنکه زیرآرایه‌ها را ترکیب کرد در جای خود inplace مرتب شده‌اند.

← پر دیسکر PARTITION عمل Divide را انجام می‌دهد و ایندکس q را به عنوان محل جداسازی دو زیرآرایه return می‌کند.

QUICKSORT(A, p, r)

if $p < r$

then

$q \leftarrow \text{PARTITION}(A, p, r)$

QUICKSORT(A, p, q-1)

QUICKSORT(A, q+1, r)

Initial call is QUICKSORT(A, 1, n)

: Partitioning

زیر آرایه $A[p..r]$ با استفاده از یک عنصر زیر تقسیم کن

PARTITION(A, p, r)

$x \leftarrow A[r]$

$i \leftarrow p-1$

for $j \leftarrow p$ to $r-1$

do if $A[j] \leq x$

then $i \leftarrow i+1$

exchange $A[i] \leftrightarrow A[j]$

exchange $A[i+1] \leftrightarrow A[r]$

return $i+1$

- همیشه آخرین عنصر آرایه $A[r]$ به عنوان pivot انتخاب می شود. که براساس آن عناصر آرایه تقسیم می شوند.

Loop invariant:

- ۱- تمام عناصر $A[p..i]$ کوچکتر از pivot هستند.
- ۲- تمام عناصر $A[i+1..j-1]$ بزرگتر از pivot هستند.
- ۳- $\text{pivot} = A[r]$
- ۴- $A[j..r-1]$ هنوز عملیات انجام نشده است.

i p j r
8 1 6 4 0 3 9 5

i p j r
8 1 6 4 0 3 9 5

p i j r
1 8 6 4 0 3 9 5

p i j r
1 8 6 4 0 3 9 5

p i j r
1 4 6 8 0 3 9 5

$A[r] : \text{pivot}$
 $A[j..r-1] : \text{not examined}$
 $A[i+1..j-1] : > \text{pivot}$
 $A[p..i] : \leq \text{pivot}$

p i j r
1 4 0 8 6 3 9 5

p i j r
1 4 0 3 6 8 9 5

p i j r
1 4 0 3 6 8 9 5

p i j r
1 4 0 3 5 8 9 6

Correctness : با استفاده از loop invariant درستی procedure PARTITION اثبات می کنیم.

Initialization : قبل از آنکه حلقه شروع شود شرایط loop invariant برقرار است

چون r ، pivot است و زیر آرایه های $A[p..i]$ و $A[i+1..j-1]$ empty هستند.

۷۰ maintenance: وقتی loop در حال اجراست اگر $A[z]$ کوچکتر یا مساوی pivot باشد آن گاه $A[z+1]$ جابه جایی شوند و سپس z را افزایش می‌یابد اگر $A[z]$ بزرگتر از pivot باشد فقط z را افزایش می‌یابد

Termination: وقتی loop پایان می‌یابد $r = z$ و تمام عناصر در A تقسیم شده اند به یکی از سه case زیر:

$A[p..z]$ که همگی از pivot کوچکتر یا مساوی هستند.
 $A[z+1..r-1]$ که همگی از pivot بزرگتر یا مساوی هستند.
 $pivot = A[r]$

دو سطر آخر PARTITION، pivot را از آخر آرایه به بین دو زیر آرایه حرکت می‌دهد این کار فقط با یک swap بین $A[z+1]$ و $A[r]$ انجام می‌شود.

Time for partitioning

$\Theta(n)$ برای یک آرایه با n تا عنصر

Performance of quicksort

- زمان اجرای آن به نحوه تقسیم بندی بستگی دارد.
- اگر زیر آرایه ها balanced باشند، آن گاه quicksort به سرعت mergesort می‌رسد.
- اگر unbalanced باشند، آن گاه quicksort کند می‌گردد insertion sort می‌شود.

worst case :

- کاملاً نامتوازن باشند.
- یک زیرآرایه ۰ و دیگری $n-1$ عنصر داشته باشد.
- یک recurrence خواهیم داشت :

$$\begin{aligned} T(n) &= T(n-1) + T(0) + \theta(n) \\ &= T(n-1) + \theta(n) \\ &= \theta(n^2) \end{aligned}$$

- به زمان insertion sort همانند است.
- زمان ریختن می دهد که آرایه اولیه مرتب باشد، درحالی که در Insertion اگر آرایه مرتب باشد $O(n)$ بود.

Best Case :

- کاملاً متوازن باشد.
- هر زیرآرایه $\leq \frac{n}{2}$ عنصر داشته باشد.
- داریم :

$$\begin{aligned} T(n) &= 2 T\left(\frac{n}{2}\right) + \theta(n) \\ &= \theta(n \lg n) \end{aligned}$$

Balanced partitioning :

- میانگین زمان به best case نزدیک است تا worst case.
- فرض کنید که ۹ به ۱ ، اسپلیت شده باشند.
- داریم :

$$T(n) \leq T\left(\frac{9n}{10}\right) + T\left(\frac{n}{10}\right) + \theta(n)$$

$$= O(n \lg n)$$

Randomized version of quicksort :

- فرض می‌کنیم که هر permutation های ورودی با احتمال یکسان رخ می‌دهند.

- این فرض همیشه درست نیست.

- برابر اینکه این فرض درست باشد، یک randomization به quicksort اضافه می‌کنیم.

- می‌شد که جایگزینی آرایه ورودی را random کرد.

- به جای آن از random sampling استفاده می‌کنیم یا یک عنصر را به صورت random انتخاب می‌کنیم.

- همیشه از $A[r]$ به عنوان pivot استفاده نمی‌کنیم به جای آن یک عنصر random را pivot قرار می‌دهیم.

RANDOMIZED-PARTITION(A, p, r)

$i \leftarrow \text{RANDOM}(p, r)$

exchange $A[r] \leftrightarrow A[i]$

return PARTITION(A, p, r)

- انتخاب به صورت RANDOM عنصر pivot، به طور متوسط، باعث می‌شود که آرایه ورودی

به صورت balanced باشد.

if $p < r$

then $q \leftarrow \text{RANDOMIZED-PART}(A, p, r)$

$\text{RANDOMIZED-QUICKSORT}(A, p, q-1)$

$\text{RANDOMIZED-QUICKSORT}(A, q+1, r)$

- Randomization کردن quicksort مانع می شود که نوع دژره ای از دروگ باعث ایجاد حالت worst case شود.

- به عنوان مثال، یک آرایه مرتب شده موجب رفتار worst case در non-randomized quicksort می شود، ولی در randomized quicksort این اتفاق نمی افتد.

Analysis of quicksort

در اینجا worst-case running time هم Quicksort و هم Randomized-Quicksort را بررسی می کنیم.

expected (average-case) running time، برای Randomized-Quicksort بدست می آوریم.

worst-case analysis

اثبات می کنیم که تقسیم بندی worst-case موجب worst-case running time می شود که $O(n^2)$.

Recurrence $\rightarrow$ Quicksort

$$T(n) = \max_{0 \leq q \leq n-1} (T(q) + T(n-q-1)) + \theta(n)$$

- چون مجموع عناصر زیر آرایه ها $n-1$ است حدود q بین 0 ، $n-1$ است.

Guess: $T(n) \leq cn^2$, for some c .

$$T(n) \leq \max_{0 \leq q \leq n-1} (cq^2 + c(n-q-1)^2) + \theta(n)$$

$$= c \cdot \max (q^2 + (n-q-1)^2) + \theta(n)$$

- بیشترین مقدار برای $(q^2 + (n-q-1)^2)$ زمانی رخ می دهد که q یا 0 باشد یا $n-1$.

$$\max_{0 \leq q \leq n-1} (q^2 + (n-q-1)^2) \leq (n-1)^2 = n^2 - 2n + 1$$

بنابراین:

$$T(n) \leq cn^2 - c(2n-1) + \theta(n)$$

$$\leq cn^2 \quad \text{if } c(2n-1) \geq \theta(n)$$

$$c(2n-1) \text{ dominates } \theta(n)$$

ثابت می شود که $O(n^2)$ است و به روش مشابهی $\Omega(n^2)$ است $\Leftarrow \theta(n^2)$

- هزینه اصلی الگوریتم مربوط به بخش partitioning است.

- PARTITION عنصر pivot را حذف می کند.

- PARTITION حداکثر n بار اجرا می شود.

- QUICKSORT از طریق partition به صورت بازگشتی اجرا می شود.

- میزان کاری که هر مرتبه call کردن PARTITION انجام می دهد یک مقدار ثابت + تعداد

مقایسه هایی که در حلقه for انجام می شود.

- فرض کنیم X = تعداد کل مقایسه هایی که در تمام فراخوانی های PARTITION انجام می شود باشد.

- بنابراین، مجموع کار انجام شده بر روی تمام اجراها $O(n + X)$ است.

حالا یک bound بر روی تعداد کل مقایسه ها بدست می آوریم.

برای این منظور:

- تمام عناصر A را با نامهای جدید $z_1, z_2, \dots, z_n$ نامگذاری می کنیم که z_i ، z_{i+1} ، ...، z_n عناصر کوچکتر باشد.

مجموعه z_i را برابر با $\{z_i, z_{i+1}, \dots, z_n\}$ مجموعه تمام عناصر بین z_i و z_n و شامل آنها در نظر می گیریم.

- هر جفت از عناصر حداکثر یکبار مقایسه می شوند به دلیل آنکه همه عناصر با pivot مقایسه می شوند و pivot همیشه در call های بعد نیست.

$$X_{ij} = I \{ z_i \text{ is compared to } z_j \}$$

در هر جایی از الگوریتم که مقایسه شوند.

چون می دانیم که هر جفت حداکثر یک مرتبه مقایسه می شوند پس مجموع مقایسه ها:

$$X = \sum_{i=1}^{n-1} \sum_{j=i+1}^n X_{ij}$$

امید ریاضی (expectation) را محاسبه می‌کنیم.

$$E[X] = E\left[\sum_{i=1}^{n-1} \sum_{j=i+1}^n X_{ij}\right]$$

$$= \sum_{i=1}^{n-1} \sum_{j=i+1}^n E[X_{ij}]$$

$$= \sum_{i=1}^{n-1} \sum_{j=i+1}^n Pr\{z_i \text{ is compared to } z_j\}$$

در اینجا باید احتمال آنکه دو عنصر با هم مقایسه شوند را بیابیم.

- اعداد در بخش‌های جدا از هم با هم مقایسه نمی‌شوند.

مثلاً $\{8, 1, 6, 4, 0, 3, 9, 5\}$

pivot = 5

$\{1, 4, 0, 3\}$ $\{8, 6, 9\}$

- زمانی که pivot، به نام x به صورت $z_i < x < z_j$ مقایسه می‌شوند آن‌ها z_i و z_j

هرگز با هم مقایسه نمی‌شوند.

- اگر z_i یا z_j قبل از هر عنصر دیگری از z_i انتخاب شوند، آن عنصر با تمام

عناصر z_j مقایسه می‌شود به جز خودش.

- احتمال آنکه z_i با z_j مقایسه شود برابر احتمال آن است که یکی به عنوان عنصر اول انتخاب شود.

- تعداد $n - i + 1$ عنصر وجود دارد، pivot به صورت random انتخاب می‌شود و مستقل

است $\frac{1}{j-i+1}$

۷۷ - احتمال این انتخاب

بنابراین،

$$\begin{aligned} & \Pr \{ z_i \text{ is compared to } z_j \} \\ &= \Pr \{ z_i \text{ or } z_j \text{ is the first pivot chosen from } Z_{ij} \} \\ &= \Pr \{ z_i \text{ is the first pivot chosen from } Z_{ij} \} \\ &\quad + \Pr \{ z_j \text{ is the first pivot chosen from } Z_{ij} \} \\ &= \frac{1}{j-i+1} + \frac{1}{j-i+1} = \frac{2}{j-i+1} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} E[X] &= \sum_{i=1}^{n-1} \sum_{j=i+1}^n \frac{2}{j-i+1} \\ &= \sum_{i=1}^{n-1} \sum_{k=1}^{n-i} \frac{2}{k+1} \\ &< \sum_{i=1}^{n-1} \sum_{k=1}^n \frac{2}{k} \quad (\text{harmonic series}) \\ &= \sum_{i=1}^{n-1} O(\lg n) \\ &= O(n \lg n) \end{aligned}$$

بنابراین expected running time برای Randomized quicksort برابر است با

$$O(n \lg n)$$